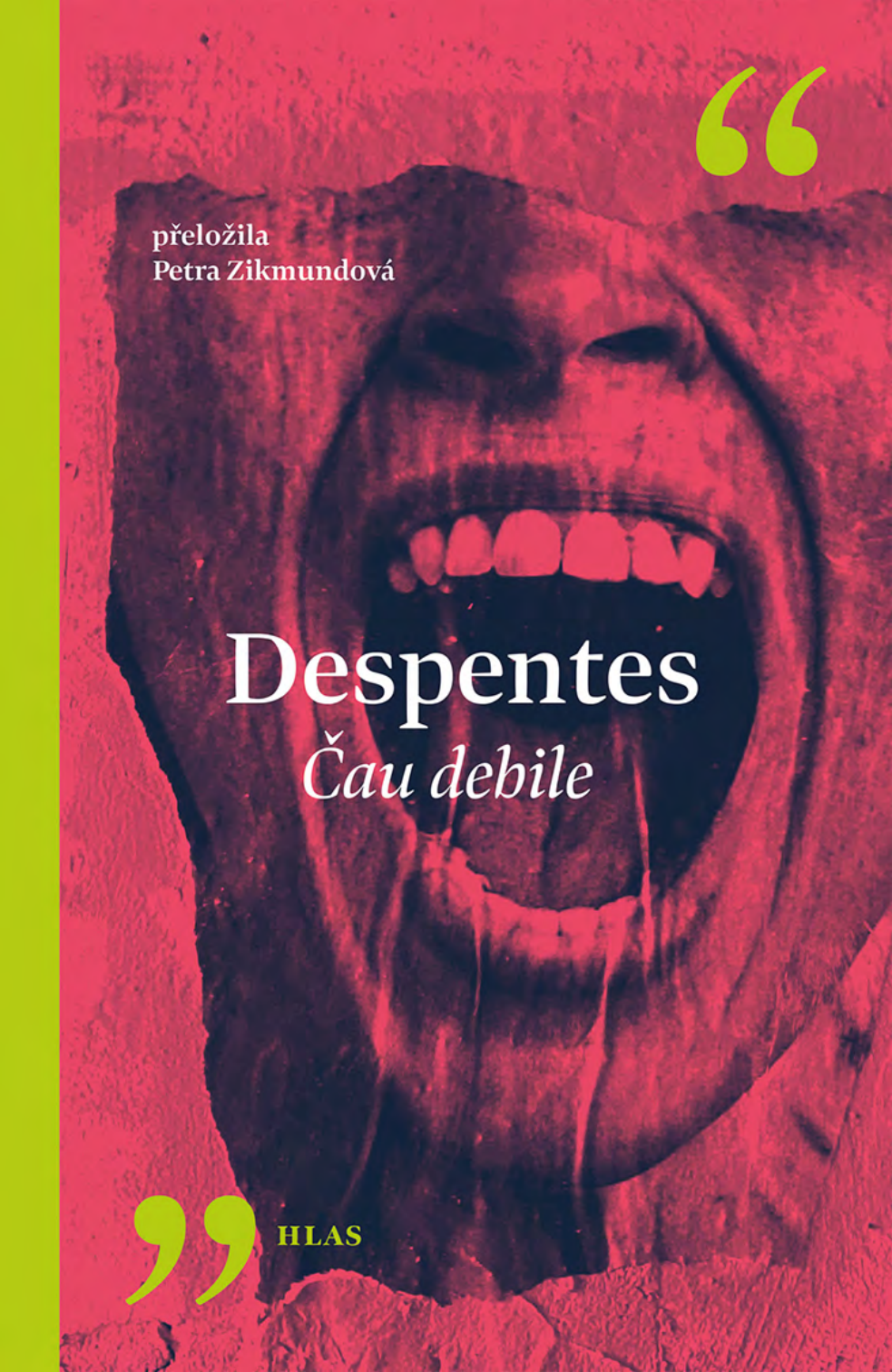

přeložila
Petra Zikmundová

Despentes

Čau debile

” HLAS

Čau debile

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.ivysehrad.cz
www.albatrosmedia.cz

Virginie Despentes
Čau debile – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2025

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

EDICE HLAS • SVAZEK 3

Vyšehrad

Virginie
Despentes

Čau *debile*

přeložila Petra Zikmundová

Cet ouvrage a bénéficié du soutien du Programme d'aide à la publication de l'Institut français.

Tato kniha vychází za přispění Programu na podporu publikační činnosti Francouzského institutu.

© Virginie Despentès et les Éditions Grasset & Fasquelle, 2022
Translation © Petra Zikmundová, 2025
Cover photo by Thiébaud Faix

ISBN tištěné verze 978-80-267-3166-5

ISBN e-knihy 978-80-267-3169-6 (1. zveřejnění, 2025) (ePDF)

ISBN e-knihy 978-80-267-3179-5 (1. zveřejnění, 2025) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-267-3180-1 (1. zveřejnění, 2025) (mobi)

Věnováno Jeanu-Claudu Fasquelleovi.

Oscar

Letopisy zkázy

Narazil jsem v Paříži na Rebeccu Latté. Vybavily se mi mimořádné postavy z jejího repertoáru, ztvárnila ženu nebezpečnou, podlou, zranitelnou, dojemnou i hrdinou – kolikrát jsem se do ní jen zamiloval, kolik jejích fotek jsem si v kolika bytech vyvěsil nad kolik postelí – a zasníval se nad nimi. Tragická metafora jedné éry řítící se do záhuby – z té překrásné ženy, jež tolik dospívajících chlapců zasvětila do tajů vrcholné ženské svůdnosti, je dnes úplná ropucha. Nejen že zestárla. Ztloustla, přestala se o sebe starat, má odpornou pleť a chová se jako hluchá, sprostá ženská. Člověku z ní akorát zvadne. Doneslo se ke mně, že je z ní teď ikona mladých feministek. Komando všiváckých svazáček opět udeřilo. Vůbec mě to nepřekvapuje. Svíjím se na pohovce ve stabilizované poloze a ve smyčce poslouchám Biggieho „Hypnotize“.

Rebecca

Čau debile,

četla jsem, co sis dal na instáč. Jako by se mi na rameno vysral holub a letěl dál. Člověka to pošpiní a strašně otráví. Bú bú bú jsem pitomej ubožák, co nikoho nezajímá, a kvičím jako čivava, protože sním o tom, že si mě někdo všimne. Sláva sociálním sítím: svou čtvrt hodinku slávy jsi dostal. Důkazem budiž, že ti píšu. Určitě máš děti. Chlapi jako ty se rádi množí, bože chraň, že by jejich rodová linie zanikla. Všimla jsem si, že čím jste vy lidi blbější, tím spíš máte potřebu se rozmnožovat. Takže doufám, že ti děti rozmašíruje nákladák, ty budeš bezmocně sledovat, jak chroptí a oči jim stříkají z důlků, a večer co večer tě bude pronásledovat, jak vřeští bolestí. Nic lepšího ti nepřeju. A od Biggieho ruce pryč, ty kašpare.

Oscar

Jste ostrá. I když já si o to říkal. Omlouvá mě snad jen, že jsem nečekal, že si to přečtete. Nebo možná jsem v to vskrytu doufal, ale skutečně tomu nevěřil. Mrzí mě to. Ten post jsem smazal i s komentáři.

Ale stejně jste ostrá. Nejprve mě to konsternovalo. Pak jsem se, přiznávám, hodně pobavil.

Rád bych vám to celé vysvětlil. Seděl jsem pár stolků od vás na zahrádce v rue de Bretagne – neodvážil jsem se vás oslovit, ale významně jsem se na vás díval. Nejspíš mi bylo trapně, že vám moje tvář zjevně nic neříká, a také jsem se styděl za vlastní nesmělost. Jinak bych o vás něco tak odporného nikdy nenapsal.

Ten den jsem vám chtěl povědět – nevím, jestli vám to něco řekne –, že jsem mladší bratr Corinne, s níž jste se přátelila v osmdesátých letech. Jayack je pseudonym. Naše

příjmení bylo Jocardovi. Bydleli jsme nad náměstím Maurice Barrèse. Pamatuju si, že vy jste z Kali, vaše budova se jmenovala Dunaj. Tehdy jste k nám chodila často. Já byl mladší bratr, zpovzdálí jsem vás šmíroval, promluvila jste se mnou jen zřídka. Ale vybavuji si vás u své autodráhy, snažila jste se mi ukázat, jak všechno rozbourat.

Měla jste zelené kolo, klučičí silničku. V knihkupectví Hall du Livre jste kradla celé tašky cédéček a jednou jste mi dala *Station to Station* Davida Bowieho, protože jste ho měla dvakrát. Díky vám jsem v devíti letech poslouchal Bowieho. To cédéčko pořád mám.

Mezitím jsem začal psát romány – nedosáhl jsem takové slávy jako vy, ale celkem se mi zadařilo a vaši mailovou adresu mám už dlouho. Sehnal jsem si ji, protože jsem pro vás chtěl napsat divadelní monolog. Nikdy jsem nenašel odvahu se vám ozvat.

Mějte se hezky.

Rebecca

Chlapče, nech si ty omluvy, nech si ten svůj proslov, všechno si to strč někam: vůbec mě nezajímáš. Jestli tě to uklidní, ještě větší vztek mám na tu zpropadenou krávu, co mi na to tvoje prohlášení poslala odkaz, jako bych potřebovala vědět o každém pitomci, co se do mě naváží. Kašlu na tvůj fádňí život. Kašlu na veškerou tvou práci. Všechno ohledně tebe je mi jedno, vyjma tvojí sestry.

Samozřejmě že si na Corinne pamatuju. Roky jsem na ni nepomyslela, ale jakmile jsem si přečetla její jméno, všechno se mi vybavilo, jako bych jen otevřela šuplík. Mastily jsme karty na sáňkách, které měla v pokoji místo stolku. U otevřeného okna jsme kouřily cigára, co jsem kradla mámě. Dřív než všichni ostatní jste doma měli mikrovlnku a v té jsme nechávaly rozpéct sýr, který jsme si pak mazaly

na suchary. Taký si vzpomínám, že jsem za ní jela do Vogéz – pracovala jako táborová vedoucí na takové horské chatě s koňmi. S ní jsem šla poprvé do hospody, hrály jsme pinball a tvářily se u toho ležérně, jako bychom to dělaly celý život. Corinne měla motorku – vzhledem k tomu, kolik nám bylo, to musel být nějaký vylepšený moped. Kouřila červené dunhillky a pila radlery. Občas mluvila o Východním Německu a politice Margaret Thatcher, věcech, o které se tehdy nikdo v mém okolí nezajímal.

Nancy jsem nesnášela, skoro na něj nevzpomínám a po dětství se mi vůbec nestýská – divím se, že si z mládí vybavuji i něco fajn.

Vyřiď sestře, že jsem její jméno vyfukala do vyhledávače a nic nenašla. Určitě se vdala a změnila si příjmení. Dej jí za mě pusu. A co se tebe týče, zdechni.

Oscar

Corinne nemá účet na žádné sociální síti. Technofobka není, spíš sociopatka. Pamatuji si, jak jsi k nám chodívala. Pak se z tebe stala filmová hvězda a já nemohl uvěřit, že ta samá osoba, která sedávala u nás v kuchyni, zazářila na Oscarech. Slavným se tehdy nemohl stát kdekdo, podařilo se to jen hrstce lidí. Připadalo mi bláznivé, že to dokázal někdo odvedle. Nevím, jestli bych se odvážil svůj první román nabídnout nakladateli, kdybych neznal tebe. Byla jsi živoucím důkazem, že moji příbuzní se pletou: na svůj sen jsem měl právo. Připadám si vážně jako idiot, že jsem o tobě napsal tak hnusnou věc. Máš pravdu, byl to neskutěčně ubohý způsob, jak upoutat tvou pozornost.

Se sestrou jste nechodily na stejnou školu, nevím, jak jste se skamarádily. Na základce jste ze všeho nejradši stavěly sociální bydlení pro panenky z velkých lepenkových krabic.

Vážně jste se do toho položily, a dokonce i matka, a to neměla pro fantazii sebemenší pochopení, vás bez řečí nechala dělat u Corinne v pokoji nepořádek. Jednou ve středu jsi přinesla bednu, ve které vám dovezli lednici, a do ní jste nacpaly krabice od bot jako byty. Pro barbíny měly moc nízké stropy, tak jste si vzaly panenky z matčiny sbírky vystavené na polici v obýváku. Čekal jsem, že když matka ve vašem sociálním bydlení objeví svoje Bretonky, Sevillanky a Alsasanky, vybuchne vzteky. Ta vzpomínka se mi vryla do paměti, matce se totiž nedařilo předstírat, že se zlobí. Zásady přemohlo jakési pobavení. Říkala „to jste přehnalý“, ale než vám přikázala vrátit panenky do jejich plastových krabiček a uklidit pokoj, dřepala si k té vaší instalaci a kroutila hlavou, „to snad není pravda“. Hudrovala, jen aby se neřeklo, a bylo to znát. My děti jsme matku moc často nerozesmály. Tys její špatnou náladu dokázala zlomit. Kdykoliv tě pak zahlédla na televizní obrazovce, prohlásila vždycky to samé: „Jak mi tehdy s Coco sundaly z police všechny krojované panenky a nastěhovaly je do toho lepenkového věžáku... ta holčička ale měla drzost. Už jako malá byla tak krásná.“

Že jsi krásná, jsem věděl ještě předtím, než jsem byl dost starý na to, abych si zahrál monopoly, ale naplno jsem si to uvědomil jednou koncem léta, pár dní před začátkem školy, přišla jsi na návštěvu a řekla: „Dáme si kafe?“ Tím dnem byl s panenkami konec. Dospěla jsi. A byla jsi k nepoznání.

Rebecca

Drobečku, určitě musíš tušit, že nejsi první, kdo mi hlásí, jaká jsem kočka, ani kdo si všiml, že jsem známá...

Ale uznávám, že máš jako první tu drzost mě nechutně pozurážet a na to jedním dechem navázat písničkou „pocházíme ze stejné čtvrti, máme společné vzpomínky“.

V tomhle ohledu si tvoje idiocie zasluhuje respekt. V podstatě se ale nic nemění: tvoje kecy mě absolutně nezajímají. Sestru srdečně zdravím, byla to bezvadná kamarádka.

Oscar

Nevím, jestli sis dala dohromady, že je sestra na holky. Tehdy o tom nemluvila. Dobře jsem viděl, že je hrubiánka, mezi kamarádkami byla nejtlustší a mě štválo, že se vůbec nesnaží se sebou něco dělat, ale žádné konkrétní závěry jsem z toho nevyvozoval. Léta nato naši jednoho srpna odjeli do Španělska a já jim doma hlídal kočku. Bylo vedro a Corinne – to už žila v Paříži – za mnou přijela užít si zahrádku. Ve stínu pod broskvoní si roztáhla osušku a celá odpoledne trávila čtením nebo posloucháním cédéček na diskmanu. Občas jsme se zajeli vykoupat do bazénu. Nikdy jsme prázdniny netrávili vyloženě společně. I tentokrát jsme jeden druhého nechávali na pokoji, každý si přes den dělal svoje, až jednou Corinne našla v krabici někde v garáži věháesky s trilogií o Šíleném Maxovi, tak jsme se usadili v obýváku, zavřeli okenice, sledovali Mela Gibsona a popíjeli vychlazené pivo. V přestávce mezi filmy, to už jsme měli celkem upito, jsem jí vyprávěl o holce, se kterou jsem tehdy chodil a nedokázal ji poslat k vodě, i když už mě štválo. Corinne poslouchala, ani si mě nedobírala jako obvykle. Říkal jsem vždycky se přinutím jí zavolat, jinak by určitě dělala scény, ale ve skutečnosti jsem rád, že musí být v práci, protože mě dusí, nudím se s ní, je to docela nanic. Nemohl jsem pochopit, proč se to s ní bojím ukončit. Nežili jsme spolu. V hloubi duše jsem se hrozil toho, že když ji opustím, odsoudím se k doživotnímu celibátu, a říkal jsem si, že lepší mít otravnou holku než zůstat navěky sám. Neodvažoval jsem se to ale vyslovit nahlas, tak jsem se sestry zeptal, jak je na tom ona s kluky. Nikdy s žádným nechodila. To mě

nepřekvapovalo. Není moc hezká a soužití s ní není žádný med. Já se jí bál, měl jsem za to, že děsí i ostatní chlapy.

Bez vytáček odpověděla – já chodím s holkama. Takhle se vyoutovala. V Paříži tou dobou žila už tři roky. Pomyslel jsem si „moje sestra je homosexuálka“ a nešlo mi to dohromady se skutečností. Slovo lesba jsem ve své slovní zásobě nevedl ani jako nadávku. Častoval jsem ji celou škálou pejorativních pojmenování – ale říct jí „lesbo“ mě nenapadlo. Nikdy jsem nepřemýšlel o tom, jestli takové ženy vážně existují, žádnou jsem neznal. Corinne mě varovala, že jestli o tom před někým ceknu, rozbije mi hubu – řekl jsem já nikdy nebonzoval a ona to je fakt, ty umíš držet klapačku, taky že jsem tě to naučila. To ji rozesmálo. Mě vůbec, když jsem byl malý, facka mi přistála, jen co jsem se k ní přiblížil, a byl bych radši, kdyby toho upřímně litovala, než aby na to byla takhle pyšná.

Pustili jsme si třetího *Šíleného Maxe* a já byl v rozpacích. Zdálo se mi neuvěřitelné, že takové neštěstí postihlo zrovna nás. Že je to ošklivá tlustoška bez sebemenšího půvabu, to byla jedna věc – ale že je lesbičanka, to už bylo moc. Najednou mi jí bylo líto – představoval jsem si, jak v Paříži žije, jak po ní lidi na ulici házejí kamení, jak se jí holky vysmívají do ksichtu, že je odporná, jak ji zaměstnavatelé znechuceně propouštějí. Pár dní nato odjela vlakem do Paříže, už jsme se k tomu nevrátili.

Myslel jsem si, že si to ostudné tajemství vezmeme do hrobu. Jenže po roce a půl jsme měli na Vánoce rodinnou sešlost ve Vogézách, všichni jsme se přejedli a přepili a my dva se šli projít do lesa. Vybavuju si, jak se v oranžových palčácích půjčených od tety a s nosem zčervenalým zimou mezi jedlemi usmívá a samolibě, s nekonečným opovržením žvaní o „zabedněných heterácích“. Dnes už je to slovo běžné, ale tehdy jsem ho od někoho slyšel poprvé. Době jejího řádně utajeného coming-outu odzvonilo. Teď z ní byla butch

lesba, „politická záležitost“. Z péřovky jsem vytáhl šampaňské a sledoval, jak ho do sebe klopí přímo z lahve, šokovalo mě, jak je veselá. Měla mezi těmi jedlemi padnout na kolena a škemrat bohy, aby byla normální, v rodinou posvěceném svazku si mohla udělat děti s poctivým mužem a společně s ním si vzít půjčku na auto. Taky jsem se napil a to mi dodalo odvalu vyrukovat s otázkou: „A není to s těma holkama jen nějaká životní fáze?“ Vrazila ruce do kapes: „Snad ne. Jako heteračka jsem nahraná, ale na lesbickým trhu jsem něco jako Sharon Stone.“ Její odpověď mi vyrazila dech. Odmalička jsme byli v namlouvání oba marní. Jako by toho dne pustila mou ruku, nechala mě samotného ve tmě a odporoučela se skotačit na sluncem zalité pláži. Našla si svou cestu, já ne.

Cestou zpátky jsme zabloudili a ona pořád opakovala, jak je šťastná, že je lesba. Něco mi při tom jejím řečnění došlo: ani já kdovíjak netoužil po tom, abych se podobal ostatním členům rodiny. Tehdy jsem snil o novinářské kariéře, ale u stolu bych to nikdy nepřiznal. Uměl jsem si představit, jak by všichni zareagovali, ten bláznivý smích a oči v sloup, „no jo, tys musel mít vždycky něco extra“, „na tebe je tak někdo zvědavý“ a celou litanii o tom, jak je střední třída odsouzená k zaměstnaneckému poměru, k práci, která se dělá pro peníze, ne kvůli poslání. Nejdůležitější ze všeho bylo nevybočovat. Cestou jsem vytušil, že když sestra odmítá jít v šlépějích žen z rodiny a sousedství, má to co do činění se stejnou touhou po emancipaci.

Potom jsem si poskládal, jak to s ní bylo. Během dospívání měla několik holek, se kterými se na tajňačku tahala, ale ty si, jakmile se naskytla příležitost, našly kluka. Mlčky se tím užírala, potají si lízala zanícené rány z nešťastné lásky – a já holky znám, se zhrzenými milenci nemají žádné slitování. A být lesba bylo v té době horší než být zhrzený – neměly právo na existenci. V ringu konvenční ženskosti si nesměly ani navléknout rukavice.

Jakmile Corinne udělala maturitu, odjela do Paříže, zapsala se na vysokou a žila z brigád, ale záhy si našla plný úvazek na recepci fitka Gymnase Club a na školu se vykašlala. Zamílovala se do jedné kolegyně, byl to její první vážný vztah, podnikaly spolu spoustu věcí, chodily na výstavy a do kina a na koncerty a jezdily na víkendy do Normandie. Pak jí ta holka jednou oznámila, že se bude vdávat. Corinne jí šla za svědka. Naposledy ji políbila oblečenou do těch bílých šatů. Pokud by sestra měla srdce, toho dne by se jí zlomilo. Pak se všechno zvrátilo – Gymnase Club zavřeli a Corinne několik měsíců pobírala podporu a poflakovala se po hospodách. Tam taky potkala dívku, která měla všechno změnit – řekla jí rodiče to vědí, ať se jim to líbí nebo ne jsem lesba seru na ně a na všechny, kterým se to nelíbí, seru taky. Se-stěhovaly se. Chodily do holčičích hospod a Corinne se zpolitizovala. Začala se chovat jinak a zbavila se všech vnějších znaků ženskosti, přestala nosit dlouhé vlasy šperky vkusné boty i make-up. Všechny ty věci, které si občas nešikovně vypůjčovala z běžného ženského repertoáru a k jejímu vzhledu nikdy nepasovaly. Jako by její tělo odmítalo cizí orgány.

Náš vztah se změnil po narození mé dcery. Jakkoliv sestra na setkání do každého hučí, že se nikdy nenechá zatáhnout do toho koncentráku nechutných neuróz zvaného nukleární rodina a že nadřazenost leseb heteračkám spočívá v tom, že k životu nepotřebují být mámou – role tety se ujala s až fanatickou vážností.

Můžu se na ni vždycky spolehnout. Dcera se jmenuje Clémentine a rozhodně to není nekomplikovaná osobnost. Spíš je to přímo přebornice ve vymýšlení problémů. Ale když se jí oznámí, že pojede na dva týdny k mé sestře, nikdy neprotestuje. Její matka Léonore nikomu nevěří, ale tetě Corinne ji svěřuje bez váhání.

Sestra žije nedaleko Toulouse ve zchátralém, ale prostorném domě, kde má holka vlastní podkrovní pokoj, a já si vybavuju, že když jsme ji tam poprvé nechávali na pár dní

a odjížděli autem, měl jsem za to, že se na konci příjezdové cesty otočíme a zase si ji vyzvedneme. Žádný požadavek o zrušení naplánovaného víkendu ale od Léonore nepřišel. Bezvýhradně Corinne věří. A má proč. Vyřídím sestře, že posíláš pusu, bude mít radost.

Rebecca

Nemáš si s kým povídat? Ani jsem se nestačila zeptat, jak se tvoje sestra má, a ty mi odvykládáš celý její životní příběh. Naštěstí mě to zajímá, přečíst tvůj mail mi zabralo celé odpoledne.

Ne, nedošlo mi, že je Corinne na holky, ale teď když mi to říkáš, nechápu, jak mi to mohlo uniknout. Vybavuju si ji v kraťasech, s pingpongovou pálkou, jak drtí všechny v domě dětí a mládeže, byla přece úplná karikatura lesby. Ale tehdy to nikoho nenapadlo. Měli jsme v okolí pár buziků. Ale nás holky jsem měla v osmdesátkách všechny za hetero a basta.

Byla by se mi mohla líbit. Když se nad tím teď zamyslím. Něco na ní bylo, já bych se jí nevysmála do obličeje. Ale nikdy mi to mezi námi nepřípadalo dvojznačné. Zpětně si uvědomuju, že bylo. Zacházela se mnou jako s princeznou, tehdy jsem ji kvůli tomu měla za skvělou kámošku. Je možné, že jsem si někdy seděla na vedení. Pokud ano, tak jí vyřídí, že se omlouvám. Často jsem jí vyprávěla o chlapech, co se mi líbili.

Naše mámy spolu pracovaly v Geigeru. Ta moje ve fabrice dlouho nevydržela, ale tak jsme se s Corinne poznaly. Zvláštní, že ses mi tak vykouril z hlavy, Oscar není běžné jméno. Na tebe jsem zapomněla, ale váš dům si vybavuju dobře, s kuchyňkou nalevo od vchodových dveří a obývacím na druhé straně, Corinne měla pokoj na konci chodby vpravo. Nad náměstím Maurice Barrèse. Smysl pro humor

jim rozhodně nechyběl, když tehdy ty zaplivané čtvrti pojmenovávali tak vzletně. My bydleli v Kalifornii. Jestli tohle nebyl výsměch do ksichtu, tak už nevím. Po dětství se mi vůbec nestýská, ale nevyrůstalo se tam špatně. Doma jsem neměla dost prostoru, to je fakt. Měla jsem dva starší bratry, věčně dělali randál a sršela z nich živočišná energie, která z našeho bytu dělala výběh. K vám jsem chodila ráda. Corinne měla vlastní pokoj. Vaši nikdy nebyli doma. Byl tam klid. Tu čtvrt jsem měla ráda. Nikdy mě nenapadlo říct, že žijeme na ošklivém místě.

Když se teď ale vracím za rodinou, vidím domy našeho dětství očima ostatních. Není to bída, je to ještě něco jiného. Je to tam opuštěné. Vyrostli jsme v místech, na která všichni kašlou.

Když jsem v Nancy chodila na lyceum, někteří moji noví kamarádi žili v prostornějších bytech v centru nebo hezoučkých domech vystavěných na nových parcelách. Štvalo mě to tam stejně jako doma. A jejich rodiče nebyli o moc lepší. Bylo znát, že matky pijí a otcové jsou namyšlení tupci. Nikdy mě ani nenapadlo se stydět. V tom krátkém mezidobí jsem oslavila patnáctiny – kašlala jsem na to, že doma nekupujeme Nutellu, ale nějakou pitomou podřadnou značku. Myslela jsem jen na to, že musím z toho provinčního města vypadnout a jezdit na koncerty do Paříže nebo do Londýna. Chtěla jsem žít s muzikanty. Takže nějaká zaprdlá nána v šátku od Hermèse na zahrádce Café du Commerce mě nemohla rozhodit. Celý tenhle život jsem chtěla nechat za sebou.

Oscar

Nebo ses možná o životy bohatých děcek nestarala, protože jsi byla krásná. V patnácti krása trumfne bohatství. Pro chlapce to platí ještě víc než pro dívky. Mladou holku může

to, jak na lidi působí, převálcovat, může se pak držet zpátky, aby tolik nevynikala, nebo třeba neví, jak toho využít. Ale krásnému mladíkovi svět leží u nohou. Možná jsem byl masochista, ale v dospívání jsem se kamarádil se samými krasavci. Bylo úplně zvrácené, jakou jim to dávalo naprosto ve všem převahu.

Já se dobře učil. Byl jsem ošklivý a chudý, všechno jsem si musel vydržet. Rodiče špatné známky nestrpěli. U sestry ani u mě. Dobrý prospěch byl to nejmenší, měli jsme totiž štetí, že do školy vůbec chodíme a máme vyhlídky na slušné zaměstnání. Jsem z poslední generace, kterou přesvědčovali, že tvrdou prací se člověk může společensky vyšvihnout. Krize roku 2008 náš zápal raz dva zchladila.

Matka nám do úmoru opakovala, že nám vůbec nic nechybí, a srovnávala nás s lidmi, kteří si mají na co stěžovat, svá privilegia jsem si uměl zkontrolovat, ještě než jsem se naučil číst a psát. Ani by mě nenapadlo říct si o walkman Sony nebo levisky. Rodiče by si mysleli, že jsem se zbláznil. Na střední jsem objevil rap. Syn mojí bývalé učitelky nosil černou koženou bundu a byl to sígr. Propadl a jeho starší bratr už si i něco odseděl. Dělal na mě obrovský dojem. Byl to vysoký blondák, drzoun a vztekloun, a mě si oblíbil. Koupil kompilaci *Rapattitude* a taky mi pustil Public Enemy a Erica B. a Rakima. Úplně jsem se do té muziky zbláznil a půl roku nato už jsem novinky pouštěl já jemu. V té době jsem pochopil, že chci být bohatý.

Když jsem prorazil s prvním románem, hned jsem se začal shánět po tvé mailové adrese, protože napsat něco pro tebe byl můj sen. Na jednom knižním festivalu jsem potkal Philippa Djiana, choval se strašně přátelsky, psát pro divadlo je prý pro autora finančně zajímavé. A já pomyslel na tebe – k zbláznění tě žrala většina kluků mé generace, ale já byl zvláštní případ, protože jsem tě v dětství znal osobně. Měli mě za lháře a já neměl na důkaz, že mluvím pravdu,

žádnou fotku. Snil jsem o tom, že čteš text, který jsem napsal, protože ze všeho nejvíc se mi líbí tvůj hlas a rytmus řeči. Taky jsem si ale dost rychle uvědomil, že v okruhu mých nových spisovatelských přátel nás není moc takových, co makali přes léto ve fabrice nebo v supermarketu, aby si vydělali na řidičák. Jednou jsem psal scénář s režisérem svého věku, který měl v životě jedinkrát letní brigádu, a to na recepci luxusního hotelu – mluvil o tom, jako by zažil válku. Bylo to něco výjimečného, díky čemuž byl uvědomlejší než ostatní a měl pro mě větší pochopení. I proto jsem chtěl psát pro tebe. Potřeboval jsem kolem sebe lidi jako já.

Spojil jsem se s tvým agentem a vyložil mu svůj návrh. Odpověděl, že uvidíme, až budu mít text napsaný. Už je to přes deset let. Tehdy jsem začínal, měl jsem za to, že když mě jednou pozvali do televize, mám vyhráno. Od té doby sleduji, jak týpci mladší než já prorážejí na youtube, stejně domýšliví, jako jsem byl já. Jakmile si člověk přičichne ke slávě, snadno se jí nechá omámit. Ne že by mu narostl hřebínek nebo si myslel, že je lepší než ostatní – ale pojme pocit, že ho všude poznávají, všichni o něm mluví a je všemi žádaný. Stačí sebemenší společenský úspěch, a máš ho plnou hlavu. Jako by to bylo slůně, které musíš neustále krmit, opečovávat, venčit a hrát si s ním. Takový milý netvor. Jednou se ráno probudíš, vyjdeš z domu, a jak trefně říká Orelsan: „Seš dobrá.“ Všichni po tobě něco chtějí, rvou se o tvoje číslo, chtějí se s tebou bavit chtějí ti koupit pizzu chtějí si tě vyfotit chtějí ať dorazíš na jejich koncert. Člověk z toho zblbne. Nezažil jsem moc lidí, kterým by to přineslo štěstí. Ale potkal jsem spoustu takových, kterým to vlezlo na mozek. Když jsem tvému agentovi předkládal ten návrh, představoval jsem si, jak bude skákat radostí, že mladý autor mého kalibru má zájem o jednu z jeho hereček. Čekal jsem, že nám okamžitě naplánuje společnou večeři a předá mi klíče od svého domu na venkově, abych tam mohl psát.

On mě ale usadil. Napsal jsem pár řádků. O dívce, která se po dlouhém výkonu trestu dostane z vězení. Četl jsem vícero zpovědí žen, co si poseděly v chládku. Utkvělo mi tvrzení jedné z nich, že v ženských věznicích návštěvní místnost věčně zeje prázdnotou. Uvědomil jsem si, že jsem nikdy nepotkal chlápka, který by prohlašoval – stará je v lapáku, chodím za ní každý měsíc.

Ten text jsem ale nedopsal. Spadám do té – početné – skupiny autorů, kteří prokrastinují. Internet mi to nijak neusnadňuje. Otevřu si wordový dokument s tím, že budu pracovat, a pět minut nato už čučím na porno.

Momentálně celé dny hraju stupidní hry na telefonu. A když říkám celé dny – myslím tím celé dny. Kolem deváté si ubalím prvního špeka, pustím si cédéčko, rádio nebo podcast a hraju. Až do oběda. To už mívám dost vyhuleno, takže to často zalomím, probudím se kolem sedmé večer a dám si první pivo. Buď chytím slinu a jdu dál pít mezi lidi (když je kam), nebo se vrátím k jointům a skončím u seriálů. Hraju, i když mám puštěné ty seriály. Zabere mi to šest až sedm hodin denně – telefon je bonzák, každý týden mi napraská, jak trávím čas. Když říkám debilní hry, myslím vážně debilní. Ty, co se dají na telefon stáhnout zdarma. Žádné neskutečné světy s plněním misí a nádhernou grafikou. Ne. Hry pro dementy. Kdyby mi telefon někdo ukradl, styděl bych se pro něj jít, na tak směšné levely jsem se dostal. Jako že jsem třeba dohrál Candy Crush. Samozřejmě si kupuju bonusy. Patřím k lidem, kteří se nechají třeba sedřít z kůže. Prý to na mozek působí stejně jako kokain. Tomu bych klidně věřil. Nic mě neuklidní tolik jako tři hodiny civění na displej.

Nejlepší světové mozky se zjevně usilovně snaží vyzkoumat, jak tě při nicnedělání udržet co nejdéle. Závislost je věda. Lidé, kteří by mohli svůj čas věnovat výzkumu, jak náš život zlepšit nebo krotit zhoubnost internetu, kteří by mohli uvažovat, jak internet využívat tak, aby lidem

ulehčoval práci a zmírnil jejich trápení, veškerý svůj talent mrhají na to, abys co nejdelší dobu hrála zombíky.

Prokrastinuju. Nejde o tvůrčí blok. V hlavě mám přesné znění dialogů, konkrétní scény, vím, co chci psát. Ale dělám něco jiného. Nedělám místo toho nic zajímavého. Ani zábavného. Těžko se to vysvětluje. Být spisovatelem je otrava, tvoji přátelé si totiž představují, že si tři čtyři hodinky něco fukáš do klávesnice, u toho si pohvizduješ, a máš pro ten den hotovo. Nenechají si vysvětlit, že už pro svou jednoduchost je psaní těžké a přemluvit se k tomu, abys začala, ti zabere všechen čas.

Takže ten monolog ženy, která vyjde z vězení a po patnácti letech znovu objevuje Paříž, jsem nedopsal. Prokrastinuju. A ne jen tak lehce, naprosto jsem se zasekl. Zrovna jsem vydal román, a sice o mně všichni mluví, ale nikoliv v souvislosti s knihou. Stal jsem se terčem MeToo. Nepřál bych to ani nejhoršímu nepříteli. Mám pocit, že o tom vědí všichni. Tak ti to říkám. Třeba už mi teď nikdy neodepíšeš. Nemůžu říct, že bych pro to měl pochopení. Ale nebyla bys první.

Zoé Katana

Letopisy mojí pěsti v tvém ksichtu

Už roky píšu feministický blog. Na vaše nenávistné útoky a výhrůžky smrtí a znásilněním, na vaše komentáře o velikosti mého zadku a žalostné úrovni mojí inteligence jsem zvyklá. Jsem zvyklá na vaši mužskou zlobu.

Nikdy jsem ale nikoho nejmenovala. Jen co jsem zmínila jméno Oscar Jayack, rozpoutala se obdivuhodná bouře nevole. Vyličila jsem, jakou s ním mám zkušenost. Můj úhel pohledu je prý teroristický útok. Moje pocity jsou chybné. Někdo by mi měl vyříznout jazyk a nechat mluvit jen jeho. Já říkám: po měsících obtěžování se jednoho dne přestaneš poznávat. Než si přiznáš, že se z toho nevyhrabeš, že ta, kým jsi byla předtím, je nenávratně pryč, trvá to roky. Děsíš se každého dne a staneš se někým jiným. Stydíš se, že někdo hledal a našel tvou slabou stránku a zničil tě. Stydíš se, jak to bylo snadné. A že je to všem jedno. Řekla jsem: nedokázala jsem se bránit. A poradila jsem ostatním: pokud se s tím setkáte, okamžitě se klidte. Co nejrychleji. A říkám: to druhá strana se musí začít stydět. To vy z toho děláte aféru. Ne já. A váš hněv potvrzuje, že jsem se rozhodla správně.

Když řeknu „je to nesnesitelné“, odpověď zní „než jsi otevřela pusu, všechno bylo v pohodě“. Všechno bylo v pohodě,

dokud se do toho příběhu chtíče dalo násilím vtáhnout moje tělo, ale moje slova zůstávala stranou. Hodím se na scénu jako předmět hrdinovy touhy. Nikdo ale nechce poslouchat, co pociťuju. Ať jsem zticha, mi neříkají jen muži. Ženy taky. Ty mi vysvětlují, že jsem nezažila nic nového a že ony se s tím bez problému vypořádaly. Po staletí si s tím ženy před námi uměly poradit s grácií. A já říkám, že svůj stud polykaly a bezesné noci zakrývaly úsměvem. Já tvrdím, že kdykoliv si muž u ženy vynucuje rozkoš, instinktivně se tím podřizuje zákonu patriarchátu a že podle prvního přikázání toho zákona musí zajistit, aby nám byla veškerá rozkoš odepřena. A k té struktuře patří i to, že nás od útlého věku do všeho nutí. Poutat nás je úloha vojáků patriarchátu. Bojí se, že kdyby nás nechali v klidu dosahovat orgasmu, ohrozili by tím pořádek, jaký na světě nastolili. Tenhle nejasný, prastarý strach, to je skutečný temný kontinent. Ženská sexualita se temným kontinentem nazývala proto, že bylo klíčové neodhalit, na jakých praktikách se konstruuje. Incest, znásilnění, donucování, obtěžování. Za každou cenu se muselo tutlat, jak se ženám záměrně brání v tom, aby naplnily svou touhu. To, co v dnešní době odkrýváme, rozhodně nejsou žádná nedorozumění. Naše těla se násilím zatahují na bitevní pole, protože je potřeba je mrzačit. Naše odmítání je součástí spektaklu. Daly bychom se přirovnat k býkovi v aréně: nás taky opečovávají, rozmazlují, a to jen proto, aby nás poslali na smrt při divadýlku, v němž nemáme žádnou šanci. Patriarchát byl a je přehlídkou síly a moci ovládané uspořádáním, které chrání vraha a masám dovoluje mu hlasitě fandit a rozplývat se nad tím, jak je ten rituál krásný. Když někdo znásilní ženu, pořádně znásilní, oslavuje se tím samotná podstata patriarchátu: síla se sráží na kolena debilními a morbidními postupy. Jinými slovy se potvrzuje, že násilí postrádající skutečnou moc dokáže převálcovat to, co vás děsí.

Dneska se ale řadím k zástupu zneužitých žen, které nehodlají dál mlčet. Klidně si mě najděte, vyhrožujte mi,